

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-4 ta' Ġunju, 2021

Appell Inferjuri Numru 72/2018/1 LM

Sansuna Estates Co. Limited
(“l-appellata”)

vs.

Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud
(“l-appellant”)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-intimat **Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud**, hawnhekk “il-Kummissarju appellant”, minn deċiżjoni preliminari tat-Tribunal ta’ Reviżjoni Amministrattiva (minn issa ’l quddiem “it-Tribunal”), tal-14 ta’ Ottubru, 2019 (minn issa ’l quddiem “id-deċiżjoni appellata”), li permezz tagħha t-Tribunal iddeċieda li jiċċhad l-eċċezzjoni tal-

appellant dwar in-nullità tal-appell ipprezentat mis-soċjetà rikorrenti **Sansuna Estates Co. Limited**, hawnhekk “l-appellata”, u ordna l-prosegwiment tas-smiġh tal-istess appell. Fl-20 ta’ Lulju, 2018 is-soċjetà rikorrenti pprezentat rikors, li permezz tiegħu talbet lit-Tribunal iħassar u jirrevoka d-deċiżjoni tal-Kummissarju intimat fejn iddikjara u ddecieda li ma tistax issir reviżjoni tal-istejjem provvizorji maħruġa fil-konfront tagħha b’applikazzjoni tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta’ Malta, u minflok jordna t-tkomplija tar-reviżjoni tal-imsemmija stejjem provvizorji hekk maħruġa fil-konfront tagħha, bl-ispejjeż kontra l-istess Kummissarju intimat. Quddiem it-Tribunal, l-Kummissarju intimat sostna li l-proċeduri istitwiti mis-soċjetà rikorrenti kienu irriti u nulli u b’hekk legalment improponibbli inkwantu ma mexietx mad-dettami tal-Kap. 406, senjatament mal-artikoli 43 u 44 u mal-Partita 5(1) tad-Disa’ Skeda tal-imsemmi Att.

Fatti

2. Permezz tar-rikors ipprezentat minnha quddiem it-Tribunal, is-soċjetà rikorrenti spjegat li hija kienet irċeviet ittra bid-data tad-29 ta’ Settembru, 2017, mingħand il-Kummissarju intimat, li talabha ċerta informazzjoni. Is-soċjetà rikorrenti talab estensjoni taż-żmien mogħti mill-Kummissarju intimat għall-provvista ta’ tali informazzjoni, għaliex l-*accountant* tas-soċjetà rikorrenti kien rikoverat l-isptar, u din l-estensjoni ngħatat mill-intimat. Il-Kummissarju intimat baġhat notifika oħra fit-18 ta’ Diċembru, 2017, fejn talab l-istess informazzjoni, u għal darba oħra is-soċjetà rikorrenti talbet estensjoni taż-żmien mogħti għaliex l-*accountant* tal-kumpannija kien għadu rikoverat. Is-

soċjetà rikorrenti rċeviet it-tielet talba fit-23 ta' Jannar, 2018, u fis-7 ta' Frar, 2018, esponent Jean Paul Busuttil rappreżentant tas-soċjetà rikorrenti, mar mal-*accountant* tiegħu fl-uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni bid-dokumenti u bl-informazzjoni mitluba. Meta x-xufier tas-soċjetà rikorrenti mar bid-dokumenti mitluba mill-uffiċċjal tad-Dipartiment, Bernard Attard, u staqsa għalih, huwa gie infurmat li Attard kien imsiefer, u għalhekk ħalla d-dokumenti mitluba ma' kollega ta' Attard. Għal xi żmien is-soċjetà rikorrenti ma semgħet xejn aktar mingħand il-Kummissarju intimat, imma f'April tal-2018 din irċeviet wieħed u għoxrin (21) stima proviżorja li jkopru l-perijodu bejn l-1 ta' April, 2012 sat-30 ta' Ġunju, 2017, b'ittra li tispjega dawn l-istejjem kif inħadmu. Is-soċjetà rikorrenti talbet li dawn l-istejjem jiġu riveduti, u matul Mejju tal-2018 esponenti tas-soċjetà rikorrenti ltaqgħu ma' uffiċċjali mid-Dipartiment tat-Taxxi Interni sabiex jiddiskutu din il-kwistjoni. Minkejja dan, fis-26 ta' Ġunju, 2018, is-soċjetà rikorrenti irċeviet ittra li kienet tgħid li t-talba tagħha għal reviżjoni tal-istejjem ma kinitx giet aċċettata *ai termini* tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406.¹ Is-soċjetà rikorrenti qalet li hija kienet talbet u ngħatat żewġ estensjonijiet għall-preżentata tad-dokumenti mitluba minnha, u t-tielet darba li kien hemm talba għall-informazzjoni mill-Kummissarju intimat, id-dokumenti tħallew ma' uffiċċjal tal-istess Dipartiment. Is-soċjetà rikorrenti qalet li f'dawn iċ-ċirkostanzi, il-Kummissarju intimat ma jistax jippretendi li skatta l-mekkanizmu kontemplat fl-artikolu 48(5) tal-Kap. 406, għax hija kienet ippreżentat id-dokumenti,

¹ Dan il-paragrafu tal-artikolu 48 jipprovdi illi: "... *Iżda, jekk ikun hemm evidenza li wara li tkun intalbet mill-Kummissarju b'avviż bil-miktub, il-persuna tkun naqset li tipproduċi mingħajr skużanti raġonevoli d-dokumentazzjoni, dokumenti, konteġġi u data elettronika sa tletin jum mid-data tan-notifika ta' dan l-avviż, hija ma tkunx tista' tithalla tipproduċi din id-dokumentazzjoni, dokumenti, konteġġi u data elettronika fi stadju aktar tard minn meta tkun inħarġet stima jew stejjem proviżorji jew quddiem it-Tribunal, jew f'xi Qorti tal-Ġustizzja ...*".

dokumenti u konteġġi mitluba minnha darbtejn, u dawn id-dokumenti nżammu minn uffiċjali tad-Dipartiment.

Mertu

3. Is-soċjetà rikorrenti spjegat li hija pprezentat dan l-appell sabiex it-Tribunal iħassar u jirrevoka d-deċiżjoni tal-Kummissarju intimat li biha ddeċieda u ddikjara li ma tistax issir reviżjoni tal-istejjem proviżorji, u jordna t-tkomplija tar-reviżjoni ta' dawn l-istejjem abbażi tal-informazzjoni pprovduta.

4. Il-Kummissarju intimat wieġeb li r-rikors tas-soċjetà rikorrenti huwa irritu u null għaliex hija ma mxietx mad-dettami tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta, senjatament l-artikoli 43, 44 u l-Partita 5(1) tad-IX Skeda. Qal li r-rikorrenti kienet intempestiva fit-talbiet tagħha. Il-Kummissarju intimat spjega li sal-mument meta nbdeu il-proċeduri mis-soċjetà rikorrenti quddiem it-Tribunal, huwa kien għadu ma ħariġx l-istejjem tas-soċjetà rikorrenti, aħseb u ara kemm kien innotifikaha bihom. Żied jgħid li għalhekk is-soċjetà rikorrenti qatt ma setgħet tħossha aggravata minn xi stima mibgħuta minnu, u għalhekk lanqas ma setgħet tintavola rikors tal-appell quddiem it-Tribunal, għaliex din ma setgħetx tħossha aggravata minn xi haġa li kienet għadha ma seħħitx. Spjega li f'dan il-każ is-soċjetà rikorrenti giet notifikata biss bl-istejjem proviżorji, u għalhekk ma jeżistux il-presupposti dettati mil-liġi sabiex din tkun tista' tappella *ai termini* tal-artikolu 43 tal-Kap. 406. L-intimat qal li appell bħal dak li sar mis-soċjetà rikorrenti jista' jsir biss *ai termini* tal-artikoli 43 u 44 tal-Kap. 406, u żied jgħid li l-proċedura użata mis-soċjetà rikorrenti mhijiex

korretta. Qal li l-ligi tistipula li min jappella għandu jibgħat korrisondenza lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni qabel jiftaħ proceduri quddiem it-Tribunal, kif ukoll fir-rikors għandhom jiġu spjegati l-fatti kollha rilevanti għall-kwistjoni, u kif il-kwistjoni għandha tiġi deciza. Qal li minn dan kollu s-soċjetà rikorrenti m'għamlet xejn, u għalhekk it-Tribunal għandu jiddikjara r-rikors tagħha irritu u null. L-intimat żied jgħid li s-soċjetà rikorrenti rreġistrat sabiex tibda attività ekonomika *ai termini* tal-artikolu 10 tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, b'effett mill-24 ta' Marzu, 2003, u din l-attività ekonomika ġiet deskritta bħala '*agro industry and agro tourism*'. L-intimat qal li huwa kien bagħatilha ittri fid-29 ta' Settembru, 2017, fit-18 ta' Diċembru, 2017 u fit-23 ta' Jannar, 2018, sabiex tibgħat id-dokumentazzjoni neċessarja u l-kotba tan-negozju, u tkun tista' tinbeda investigazzjoni min-naħa tad-Dipartiment. Qal li minkejja li s-soċjetà rikorrenti għaddietlu xi dokumentazzjoni, hija naqset milli tibgħat informazzjoni u dokumenti importanti għall-investigazzjoni li ried iniedi, fosthom kopji tas-*sales and purchase ledgers* u l-fatturi tad-denunzji relattivi. Qal li fil-25 ta' April, 2018 huwa kien kiteb ittra lis-soċjetà rikorrenti u mal-ittra tiegħu bagħat l-istejjem proviżorji, u għalhekk is-soċjetà rikorrenti ġiet notifikata bl-istejjem proviżorji fis-27 ta' April, 2017. Il-Kummissarju intimat żied jgħid li s-soċjetà rikorrenti talbet *review* permezz ta' ittra mingħajr data, u fl-istadju tar-*review* huwa wasal għall-konklużjoni li l-iskuża miġjuba mis-soċjetà rikorrenti ma kinitx raġonevoli u għalhekk invoka l-artikolu 48(5) tal-Kap. 406. Qal li kien f'dan l-istadju li ttieħdet id-deċiżjoni li l-istejjem proviżorji jiġu kkanċellati. Il-Kummissarju intimat qal li huwa nnotifika l-istejjem proviżorji lis-soċjetà rikorrenti fir-rapport tar-*review* tat-18 ta' Lulju, 2018, imma s-soċjetà rikorrenti baqgħet ma ġiet notifikata bl-ebda stima. Qal li huwa

ma rċieva l-ebda korrisondenza mingħand is-soċjetà rikorrenti sabiex din toġġezzjona għal xi punt ta' liġi sollevat minnha fir-rikors promutur, kif kellha l-obbligu li tagħmel.

5. Il-Kummissarju intimat qal li għalhekk huwa ser jinsisti fuq l-eċċezzjoni preliminari mogħtija minnu, u jtenni li f'dawn iċ-ċirkostanzi, is-soċjetà rikorrenti ma setgħetx tinvoka l-artikolu 43 tal-Kap. 406. Qal ukoll li qabel tinvoka l-artikolu 44 tal-Kap. 406, hija kellha tottempera ruħha mad-dettami tal-liġi qabel tiġi intavolata referenza quddiem it-Tribunal. Żied jgħid li huwa prinċipju bażilari li wieħed ma jistax jiskarta r-rimedji legali mogħtija lilu bil-liġi, u s-soċjetà rikorrenti kienet intempestiva għall-aħħar meta għażlet li tintavola l-appell tagħha quddiem it-Tribunal mingħajr ma kienet giet notifikata b'xi stima u mingħajr ma kitbet lill-Kummissarju intimat sabiex toġġezzjona miegħu dwar dak li f'assitha aggravata bih.

6. Quddiem it-Tribunal ġew ipprezentati kopji tal-ittri li ntbagħtu lis-soċjetà rikorrenti minn Bernard Attard, uffiċjal fid-Dipartiment tat-Taxxi Interni, kopja tal-istess provizorji mibgħuta lis-soċjetà rikorrenti mill-istess Dipartiment, u kopja tal-korrisondenza li għaddiet bejn il-partijiet dwar din il-vertenza. Is-soċjetà rikorrenti pprezentat ukoll kopja tad-dokumentazzjoni kollha pprovdata minnha lid-Dipartiment tat-Taxxi Interni in segwitu għat-talbiet li sarulha għal din l-informazzjoni.

Is-Sentenza Appellata

7. Permezz tad-deċiżjoni parzjali mogħtija mit-Tribunal fl-14 ta' Ottubru, 2019, it-Tribunal ċaħad l-eċċezzjoni preliminari tal-Kummissarju intimat, u ddeċieda li l-kawża għandha titkompla, u dan wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Bil-proċeduri odjerni s-soċjetà Rikorrenti titlob it-tħassir tad-deċiżjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi li biha ddikjara u ddeċieda li ma tistax issir reviżjoni tal-istejjem proviżorji minnu maħruġa fil-konfront tagħha b'applikazzjoni tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta, u minflok jiġi ordnat li l-istadju ta' reviżjoni ta' tali stejjem proviżorji jitkompla. Il-Kummissarju tat-Taxxi da parte tiegħu jopponi għat-talbiet tas-soċjetà Rikorrenti u jitlob li l-istess jiġu miċħuda in kwantu l-proċeduri hekk istitwiti mis-soċjetà Rikorrenti huma irriti u nulli u b'hekk legalment improponibbli stante li ma mxietyx ma' dak provdut fl-artikoli 43 u 44 u fil-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta.

Mill-atti proċesswali jirriżulta li fl-2017 bdiet investigazzjoni da parte tal-Compliance & Investigations Directorate fil-konfront tas-soċjetà Rikorrenti sabiex jiġu appuntu investigati u verifikati d-denunzji tat-taxxa sottomessi minnha għall-perijodi ta' taxxa 01.07.11-30.06.17. (fn. 2 Vide Dok. 'B' sa Dok. 'D' a fol. 47 sa 52 tal-proċess) L-investigazzjoni giet konkluża f'April 2018 u l-Ispetturi tad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud inkarigati mill-istess ikkonkludew is-segwenti: In view of the failure to provide supportive documentation to sustain the exempt with credit sales, it is being recommended that these sales are considered as normal taxable goods at 18%. ... Moreover, the discrepancies between the audited accounts for the years 2012 – 2016 is also being taken into consideration and included accordingly. ... Furthermore, no relevant documentation was presented to support input vat claimed. Hence, all input vat claimed in the periods in question is also to be deducted. ... Hence, it is being recommended that a provisional assessment on sales of €5,679.23 (VAT) is to be issued. With regards to purchases, a provisional assessment on purchases totalling €36,056.20 (VAT) is also being recommended to be issued. (fn. 3 VAT Audit Report, Dok. 'E' a fol. 53 sa 59 tal-proċess).

B'ittra datata 25 ta' April, 2018 is-soċjetà Rikorrenti giet infurmata bil-ħruġ ta' stejjem proviżorji fil-konfront tagħha għall-perijodi ta' taxxa 01.04.12-30.06.17 permezz ta' liema ġew likwidati u imposti s-segwenti: €5,697.23 bħala Output Tax u

€36,056.20 bħala Input Tax, oltre taxxi amministrattivi. (fn. 4 Vide Dok. 'F' a fol. 130 sa 153 tal-proċess). Fil-11 ta' Mejju, 2018 (fn. 5 Dok. 'SE05' a fol. 31 u 32 tal-proċess) is-soċjetà Rikorrenti talbet għal review tal-istejjem proviżorji maħruġa fil-konfront tagħha għall-perijodi ta' taxxa 01.04.12 – 30.06.17 stante li: in essence these letters (21 in number) – ossia l-avviżi tal-istejjem proviżorji – allege that we have not appropriately reported and provided you with the required documentation. This is incorrect since the papers you requested have been delivered by hand by the company's messenger a week before Easter to your office. It also happens that you were on leave that day and the set of documents have been given to your colleague. If you confirm that these documents have been misplaced by the department, we have no problem to deliver another complete set immediately upon request. It is also evident that you allege that the records of the company and respective tax documentation have not been properly kept and a number of provisional assessments have therefore been issued against the company. This is also incorrect and it is not clear why this conclusion has been reached since all returns and respective accounts and audits have been done in time and correctly. I wish to invite you to arrange a meeting at the earliest with the auditors of the company to explore in more detail this conclusion from your end with the intention to provide all the necessary explanations and justification to clear and remove such accusations. Naturally and in consequence to the above mentioned reasons it is not possible for Sansuna Estates Co. Ltd. to accept any liability or amounts of tax due as stated in your correspondence.

B'ittra datata 21 ta' Ġunju, 2018 (fn. 6 Dok. 'SE 6' a fol. 33 tal-proċess) is-soċjetà Rikorrenti ġiet infurmata li reference is made to your request for review dated 11th May, 2018 in respect of provisional assessments for the tax period 01/04/12-30/06/17. We regret to inform you that your request for review was not accepted in terms of provisions of article 48(5) of the VAT Act. Your right to file an appeal before the Administrative Review Tribunal in terms of article 43 of the VAT Act will remain unimpaired. Ir-Review Report ġie in segwitu konkluz fil-25 ta' Ġunju, 2018 u kkonfermat fis-27 ta' Ġunju, 2018 u fih ġie kkonstatat u konkluz illi: **Reason for request for review** – The taxpayer remarked that he submitted the requested documentation and that somehow these were misplaced. **Tax Audit Conclusion** – Despite several requests to provide output and input VAT reports and the necessary supporting documentation, the company failed to provide the requested information. Provisional assessments were issued as follows: 1. Declared exempt with credit sales were considered taxable sales; and 2. Reversal of Input VAT claimed. **Work carried out at VAT review stage** – A meeting was held with the

company's representative during which he provided VAT workings together with the purchases invoices for the period under investigation. In the request for review the company indicated that these documents were provided at investigation stage by the company's messenger. This conflicts with the Department's assertion that the documents were not provided by the company. Approval was requested whether the provisions of article 48(5) of the VAT Act shall be invoked. The excuse provided by the company was not considered reasonable. **VAT Review conclusion** – In view of the above stated, it is recommended to confirm the provisional assessments with the exception of the provisional assessments for VAT periods 01/04/2014 and 01/07/2014 – 30/09/2014. The provisional assessments for the mentioned periods were not issued properly. These assessments for VAT periods 01/04/2014-01/06/2014 and 01/07/2014 to 30/09/2014 shall be revoked. (fn. 7 VAT Review Report, fol. 155 u 156 tal-proċess)

B'ittra ulterjuri datata 9 ta' Lulju, 2018 (fn. 8 Dok. '1' a fol. 157 tal-proċess) is-soċjetà Rikorrenti ġiet infurmata li the provisional assessments sent by registered post dated 25th April for the periods 01/04/2014-30/06/2014 and 01/07/2014-30/09/2014 are being withdrawn. The reason for this withdrawal is because they were issued erroneously. New correct provisional assessments were raised for the same two periods. These can be found attached to this letter. Attached please also find form whereby you are kindly requested to indicate within thirty days from date of provisional assessments whether you accept these new provisional assessments raised or requesting a review on the said provisional assessments.

Il-proċeduri odjerni ġew istitwiti fl-20 ta' Lulju, 2018 u, kif ġià iktar 'il fuq osservat, il-Kummissarju tat-Taxxi jikkontendi li l-istess huma irriti u nulli u b'hekk legalment improponibbli stante li ma ġewx segwiti d-dettami tal-Artikoli 43 u 44 u tal-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta. Huwa jissostanzja l-pretensjoni tiegħu bil-mod segwenti: sal-mument li fih għadha qiegħda tkun miktuba din ir-risposta għar-rikors surreferit, u cioè sas-6 ta' Awwissu, 2018, għadu ma ħariġx l-istejjem tas-soċjetà appellanti aħseb u ara kemm ġiet innotifikata b'tali stejjem. L-appellat Kummissarju għalaq l-istadju tar-Review u għadu fil-proċess li joħroġ l-istejjem relattivi u jinnotifikahom lis-soċjetà appellanti. Illi dan, saħansitra jsib konferma fir-Rikors tal-appell innifsu, stante li s-soċjetà appellanti ħadet ħsieb li telenka bl-aktar mod rigoruż il-fatti kif allegatament seħħew mill-punto di vista tagħha. Fil-fatt, saħansitra bdiet telenka minn meta bdiet tkun innotifikata bl-ittri li bdew jintbagħtulha mill-appellat sabiex tinbada l-investigazzjoni li wasslet għall-ħruġ u n-notifika tal-istejjem proviżorji. Semmiet li anke kienet innotifikata bi stejjem proviżorji kif ukoll l-istadju tar-Review. Imma dwar in-notifika tal-istejjem

ma semmiet xejn! Tenut kont tal-elenku dettaljat li għamlet kienet sempliċement żvista li ma semmiet xejn dwar hekk? Żgur li le, għaliex għaladarba semmiet dak kollu, żgur li kienet issemmi n-notifika tal-istejjem. Ma semmiet xejn dwar dan għaliex fil-fatt għadha ma kinitx innotifikata bl-ebda stima. Illi għaladarba jkunu kkonstatati tali fatti, mhux diffiċli li wieħed jasal għall-konkluzjoni li s-soċjetà appellanti qatt ma setgħet tħossha aggravata minn stima tal-appellat (u dan qiegħed jingħad fl-isfond tad-dettami tal-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta) u għaldaqstant, sa issa, qatt ma setgħet tintavola r-rikors tal-appell *ai termini* tal-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta. Dan kollu sempliċement għaliex sa issa għadu ma daħalx fis-sehħ dak presuppost mid-dettami tal-artikolu surriferit. Is-soċjetà appellanti qatt ma tista' tkun aggravata b'xi haġa li għadu ma għalhiex. **Is-soċjetà appellanti kienet għadha nnotifikata biss bl-istejjem proviżorji!** (fn. 9 Enfasi tal-Kummissarju tat-Taxxi). Ergo, ma jissussistux il-presupposti ddetati mil-Liġi sabiex is-soċjetà appellanti tappella *ai termini* tal-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta ... Illi sussegwentement u bla preġudizzju għas-suespost jirrileva li tali appell huwa irritu u null peress li l-uniċi żewġ artikoli li wieħed jista' jużahom bħala bażi legali huma l-artikoli 43 u 44. Preċedentement l-esponenti għa rrelewa ampjament għalfejn is-soċjetà appellanti qatt ma setgħet tappella *ai termini* tal-artikolu 43. Mela possibilment jifdlilha opzjoni waħda, dik li tappella *ai termini* tal-artikolu 44. Però anke hawn, minkejja dettami ċari ta' proċedura ta' kif wieħed jista' jappella *ai termini* ta' tali artikolu, il-proċedura utilizzata mis-soċjetà appellanti hija monka. Dan peress li ma mxietx mad-dettami tal-Partita 5(1) tad-IX Skeda tal-Kap. 406 imsemmi li jgħidu: **Referenza lit-Tribunal – 5(1) Referenza lit-Tribunal fuq kull kwistjoni msemija fl-artikolu 44 ma tistax issir, sakemm ma tkunx tqajmet f'korrispondenza mal-Kummissarju u għandha ssir bil-mezz ta' rikors bil-miktub li fih ikun hemm imniżżla l-fatti kollha rilevanti għal dik il-kwistjoni u l-mod kif, fil-fehma tal-applikant, dik il-kwistjoni għandha tiġi deċiża.** (fn. 10 Enfasi tal-Kummissarju tat-Taxxi). Illi huwa paċifiku li jingħad li s-soċjetà appellanti ma segwiet l-ebda waħda minn dawn id-dettami. L-appellat Kummissarju tat-Taxxi ma rċieva l-ebda forma ta' korrispondenza mingħand l-appellant rigwardanti l-Partita supra ċċitata. Illi issa, dan l-Onorabbli Tribunal għandu quddiemu każ fejn is-soċjetà appellanti għar-raġunijiet li taf hi biss ma ħarsitx id-dettami tal-Partita 5(1) surriferita. Fl-opinjoni tal-appellat mhuwiex diffiċli sabiex ikunu kkonstatati l-fatti f'dan is-sens. Fl-isfond tal-fatti suesposti mhux ser tkun mansjoni diffiċli għal dan l-Onorabbli Tribunal li jilqa' t-talbiet tal-appellat Kummissarju tat-Taxxi u jikkonferma li l-appell de quo huwa irritu u null. (fn. 11 Risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi, fol. 38 sa 44 tal-proċess).

Filwaqt illi t-Tribunal jaqbel mal-osservazzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi li appell quddiem dan it-Tribunal a tenur tal-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta jista' jsir biss minn stima finali maħruġa fil-konfront ta' taxpayer. Huwa ma jaqbilx li bil-proċeduri odjerni s-socjetà Rikorrenti qed tappella mill-istejjem provizorji maħruġa fil-konfront tagħha a tenur tal-imsemmi artikolu tal-liġi.

*L-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi li: kull persuna li tħoss ruħha aggravata bi stima li tiġi notifikata lilha tista' tagħmel appell kontra dik l-istima lit-Tribunal. A tenur tal-artikolu 2 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta t-terminu "stima" tfisser stima li tista' ssir bis-saħħa tad-dispożizzjonijiet tat-Taqsima V iżda ma tinkludix stima provizorja u t-terminu 'stima provizorja' tfisser stima provizorja magħmula skont l-artikolu 32. Minn dak provdut fl-artikolu 2 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta jirriżulta li l-Leġislatur ried joħloq u jrid li tinħoloq distinzjoni fit-tifsira meta fil-Liġi jintużaw it-termini 'stima' u 'stima provizorja'. Kjarament fejn il-liġi titkellem dwar 'stima provizorja' qed tirreferi għal stima maħruġa a tenur tal-artikolu 32 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta u meta qed titkellem dwar 'stima' qed tirreferi għal stima maħruġa ai termini tad-dispożizzjonijiet tat-Taqsima V tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta li però ma tinkludix stima provizorja. Dan ifisser għalhekk li meta fil-Liġi jintuża t-terminu 'stima' a differenza tat-terminu 'stima provizorja', hemm tkun qed tirreferi għal stima li ma hijiex stima provizorja. Minn dan isegwi għalhekk l-appell previst u kontemplat fl-artikolu 43 tal-Liġijiet ta' Malta, in kwantu appell huwa minn **stima**, ma huwiex u ma jistax ikun appell minn stima provizorja imma biss appuntu appell minn stima finali maħruġa fil-konfront tat-taxpayer.*

Detto ciò però t-Tribunal ma jistax jifhem kif il-Kummissarju tat-Taxxi wasal għall-konkluzjoni li bil-proċeduri odjerni s-socjetà Rikorrenti qed tappella mill-istejjem provizorji maħruġa fil-konfront tagħha a tenur tal-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta.

*Fir-rikors promutur is-socjetà Rikorrenti kjarament tippremetti li fis-sitta u għoxrin (26) ta' Ġunju tas-sena elfejn u tmintax (2018) l-esponenti irċeviet ittra mingħand il-Compliance and Investigation Directorate, iffirmata mis-sinjuri Rachel Cordina u Kevin Ellul (anness immarkat SE06) – ossia l-ittra datata 21 ta' Ġunju, 2018. Illi f'din l-ittra l-esponenti giet infurmata: "We regret to inform you that your request was not accepted in terms of the provisions of article 48(5) of the VAT Act". Illi **dan ir-rikors qed isir sabiex tiġi revokata din id-deċiżjoni kwantu li hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u konsegwentement jitkompla r-reviżjoni tal-istejjem provizorji. Fl-espożizzjoni tal-fatti s-socjetà Rikorrenti kjarament tippremetti li fid-dawl ta' cirkostanzi kif esposti minnha ma jiskattax il-provvediment tal-artikolu 48(5) tal-***

Att tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud stante illi r-rikorrenti pprezentat id-dokumentazzjoni, dokumenti u konteġġi mitluba darbtejn, kemm lis-sur Attard u kif ukoll lis-sur Ellul u s-sinjorina Cordina, liema dokumentazzjoni għadha fil-pussess ta' dawn ir-rappreżentanti tal-Kummissarju tat-Taxxi. Ir-rimedju mitlub mis-soċjetà Rikorrenti – rifless anke fit-talbiet finali tagħha – huwa illi dan l-appell qed isir sabiex din l-Onorabbli Tribunal iħassar u jirrevoka l-imsemmija deċiżjoni li ma tistax issir reviżjoni tal-istejjem proviżorji u tordna t-tkomplija tar-reviżjoni ta' dawn l-istejjem proviżorji a bażi tal-informazzjoni provduta. (fn. 12 rikors promutur, fol. 1 sa 4 tal-proċess. Enfasi tat-Tribunal).

Fil-fehma tat-Tribunal huwa ferm evidenti li bil-proċeduri odjerni s-soċjetà Rikorrenti ma hijiex qed tikkontesta l-istejjem proviżorji maħruġa fil-konfront tagħha mill-Kummissarju tat-Taxxi iżda qed tikkontesta d-deċiżjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi, komunikata lilha bl-ittra datata 21 ta' Ġunju, 2018, li jiċċhad it-talba tagħha għar-Review tal-istejjem proviżorji b'applikazzjoni tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta. Tant b'dawn il-proċeduri s-soċjetà Rikorrenti mhux qed tikkontesta l-istejjem proviżorji maħruġa fil-konfront tagħha illi dak li qed titlob mingħand it-Tribunal hija r-revoka tal-imsemmija deċiżjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi sabiex il-proċess ta' Review mill-istejjem proviżorji minnha mitlub fil-11 ta' Mejju, 2018 jista' jitkompli bl-iskop speċifiku li d-dokumentazzjoni skontha provduta lill-Kummissarju tiġi debitament ikkunsidrata mir-Review Officers qabel kwalunkwe deċiżjoni tagħhom dwar l-istejjem proviżorji hekk maħruġa fil-konfront tagħha.

Fid-dawl ta' dan appena osservat għalhekk isegwi li l-proċeduri odjerni kif istitwiti mis-soċjetà Rikorrenti ma jistgħux jiġu kkunsidrati – għaliex fil-fatt ma humiex – bħala appell a tenur tal-artikolu 43 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta mill-istejjem proviżorji maħruġa fil-konfront tagħha u għaldaqstant minn tali ottika ma jistgħux u ma għandhomx jiġu kkunsidrati bħala irriti u nulli u b'hekk legalment improponibbli. Raġġunata din il-konkluzjoni jifdal li jiġi kkunsidrat jekk il-proċeduri odjerni humiex referenza lit-Tribunal a tenur tal-artikolu 44 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta u jekk, qua referenza lit-Tribunal, humiex proċeduralment validi u b'hekk persegwibbli jew inkella humiex irriti u nulli, skont kif eċċepit mill-Kummissarju, u b'hekk legalment improponibbli.

Il-kwistjonijiet li dwarhom tista' ssir referenza lit-Tribunal minn persuna li turi li għandha interess fil-kwistjoni jew mill-Kummissarju tat-Taxxi, huma elenkati fl-artikolu 44 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta, li appuntu jipprovdi li: jekk tqum xi kwistjoni, li ma tkunx stima, dwar – (a) ir-registrazzjoni ta' persuna taħt dan l-Att jew it-tħassir ta' dik ir-registrazzjoni; (b) kull taxa li għandha titħallas fuq provvista

jew akkwist ħlief għal taxxa stmata fi stima u kull tnaqqis li jista' jintalab lura kontra dik it-taxxa; (ċ) jekk operazzjoni li ssir jew kellha ssir minn persuna tkun provvista taxxabbli jew akkwist taxxabbli jew le jekk importazzjoni ta' oġġetti magħmula jew li jkollha tingħamel minn persuna tkunx importazzjoni taxxabbli jew le; (d) kull taxxa li għandha titħallas fuq l-importazzjoni ta' oġġetti; (e) il-lok, il-ħin u l-valur taxxabbli ta' provvista jew akkwist taxxabbli; (f) l-ammont ta' tnaqqis permess lil persuna reġistrata taħt l-artikolu 10 għal xi żmien ta' taxxa; (g) kull garanzija meħtieġa mill-Kummissarju taħt dan l-Att; (h) jekk xi ħlas lura ta' taxxa mitlub minn xi persuna jkunx dovut jew għandux jitħallas lil dik il-persuna jew le; (i) kull punt ta' liġi mhuiwix inkluz fid-dispożizzjonijiet ta' qabel ta' dan l-artikolu; (j) kull haġa li, skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att jew ta' kull regolament li jsir bis-saħħa ta' dan l-Att, tista' tingħieb fl-appell; (k) l-impożizzjoni ta' kull penali amministrattiva, ħlief meta imposta bħala riżultat ta' stima, dik il-kwistjoni tista' tiġi riferita lit-Tribunal minn kull persuna li turi għas-sodisfazzjon tat-Tribunal li għandha interess dirett f'dik il-kwistjoni jew mill-Kummissarju.

Fil-fehma tat-Tribunal ma hemm xejn fl-imsemmi artikolu tal-Liġi li jipprekludi lil taxpayer milli jirreferi lit-Tribunal kwistjoni rigwardanti deċiżjoni bħal dik hawn trattata meħuda mill-Kummissarju tat-Taxxi fl-istadju ta' Review. In verità l-Kummissarju tat-Taxxi mhux qed jikkontesta r-referibbiltà per se tal-kwistjoni odjerna quddiem it-Tribunal imma jikkontendi li l-proċeduri odjerni huma irriti u nulli u b'hekk legalment improponibbli għaliex, skontu, is-socjetà Rikorrenti ma segwiewt alla lettera l-proċedura stipulata fil-Liġi fir-rigward ta' referenzi quddiem it-Tribunal, senjatament ma ssollevatx il-kwistjoni minnha hawn trattata f'korrispondenza mal-Kummissarju qabel ma għaddiet biex intavolat il-proċeduri odjerni.

Il-provvediment tal-Liġi li fuqu l-Kummissarju tat-Taxxi jibbaża l-kontestazzjoni tiegħu fir-rigward tal-proċeduri odjerni huwa dak stipulat fil-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta li jipprovdni illi: referenza lit-Tribunal fuq kull kwistjoni imsemmija fl-artikolu 44 ma tistax issir, sakemm ma tkunx tqajmet f'korrispondenza mal-Kummissarju u għandha ssir bil-mezz ta' rikors bil-miktub li fih ikun hemm imniżżla l-fatti kollha rilevanti għal dik il-kwistjoni u l-mod kif, fil-fehma tal-applikant, dik il-kwistjoni għandha tiġi deċiża.

*Dan il-provvediment tal-Liġi u anke l-import ta' eċċezzjoni bħal dik odjerna sollevata mill-Kummissarju tat-Taxxi ġew trattati mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fis-sentenza fl-ismijiet **A.B. Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, Rik. Nru. 3/05** deċiża fid-19 ta' Ottubru, 2005 u hemm osservat illi: fil-ħsieb ta' din il-Qorti ż-żewġ regolamenti taħt osservazzjoni, dwar liema l-Kummissarju jagħmel espressa*

referenza fl-appell tiegħu, ma jipprospettaw ebda dubju illi, fil-mod kif konċepiti, biex isir appell lill-Bord jenfieg li jsiru żewġ atti: (1) il-wieħed hu li meta l-materja tkun tirrigwarda kwistjoni rientranti taħt id-dispost tal-artikolu 44 tal-Att imsemmi ... din riedet tkun imqanqla f'korrispondenza mal-Kummissarju; u (2) l-ieħor hu li jsir rikors bil-miktub lil Bord fuq il-formola B (meħtieġa fiż-żmien meta l-kompetenza kienet tal-Bord tal-Appelli dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud) li fih ikun hemm imnizzla l-fatti kollha rilevanti għal dik il-kwestjoni u l-mod kif, fil-fehma tal-appellant dik il-kwestjoni għandha tiġi deċiża. It-testi ta' dawn ir-regolamenti huma ċari u l-ebda sforz tal-immaginazzjoni ma jista' jbidel is-sens lessikali u grammatikali, relattivi, minn banda l-waħda, għas-sinifikat tal-kliem *in se* konsiderati u, min-naħa l-oħra, għas-sinifikat tal-kliem fil-kuntest tal-prepożizzjoni normattiva regolamentari. Jekk allura t-testi huma ċari wieħed ma għandux għalfejn jirrikorri għall-ispirtu li animahom. Dan hu kanoni ta' interpretazzjoni ben assodat, u partikolarment validu għal-ligijiet fiskali. **Il-Qorti tittanta wkoll tippenetra l-ħsieb tal-legislatur li ddetta l-ligi u r-regolamenti. Huwa ried illi qabel ma l-materja tiġi ventilata quddiem il-Bord din tkun ingiebet għall-attenzjoni tal-Kummissarju. Il-mottiv sostanzjali għal dan jista' jkun dak illi l-Kummissarju, meta jirċievi r-raġunijiet sottomessi lilu mit-taxpayer; janalizzahom, u possibilment ukoll, jikkonvinċi ruħhu li jemenda l-penali imposta (il-mertu ta' dawk il-proċeduri kien jittratta dwar l-impożizzjoni ta' penali fuq it-taxpayer), li wara kollox, taqa' fl-isfera tad-diskrezzjoni u tal-poter lilu konċess bl-artikolu 37 u f'dispożizzjonijiet oħra tal-ligi.** (fn. 13 Enfasi tat-Tribunal). Il-kontenzjoni li fil-ħsieb tal-Kummissarju appellant kellha tiġi riżolta mill-Bord kienet dik li s-soċjetà appellata f'dan il-każ ma segwiex id-dettami tal-ligi. **Ma jistax ikun dubitat illi d-difiża opposta mill-Kummissarju, bl-eċċezzjoni preliminari tiegħu, u li hu ssokta jsostni f'din is-sede, jekk tirnexxi, kienet tendenti li ttellef il-benefiċċju tal-appell lill-applikant quddiem il-Bord.** (fn. 14 Enfasi tat-Tribunal)

Fid-dawl ta' tali prinċipji – prinċipji li del resto t-Tribunal jaqbel perfettament magħhom – jirriżulta li l-eċċezzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi hekk ibbażata fuq in-non-osservanza ta' dak provdut fil-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, għandha tiġi kkunsidrata b'mod tali, dejjem skont kif riżultanti mill-fattispeċi tal-każ in eżami, li l-benefiċċju ta' appell/referenza fuq kwistjoni/kwestjonijiet partikolari lit-Tribunal mogħti lit-taxpayer ma jigix legġerment imxejjen minħabba applikazzjoni ta' formalizmu esaġerat.

Fil-fehma tat-Tribunal għalhekk il-qofol tal-kwistjoni huwa: jista' jitqies li l-Kummissarju tat-Taxxi seta' kien sorpriż jew b'mod ieħor ippreġudikat għal dik li hija garanzija ta' difiża għaliex qabel ma ressqet ir-referenza in kwistjoni quddiem it-

Tribunal is-soċjetà Rikorrenti, skontu, ma mxietx mal-formaliżmu rigoruż tad-dettam tal-Liġi?

*Li din hija l-ottika minn liema l-eċċezzjoni sollevata mill-Kummissarju tat-Taxxi għandha tiġi kkunsidrata ssib konferma f'dak osservat mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fil-preċitata sentenza **A.B. Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, Rik. Nru. 3/05** deciza fid-19 ta' Ottubru, 2005, fejn osservat illi: ankorke l-interpretazzjoni suespressa minn din il-Qorti mhix dik idonea u preċiża li setgħet kienet fil-forma mentis tal-leġislatur, proprjament fil-każ preċedenti l-kwistjoni sottomessa mill-Kummissarju appellant bħala fatt, u in bażi għall-atti attendibbli, ma jidhirx li tokkorri. Huwa fatt paċifiku illi l-penali amministrattiva imposta kienet il-konsegwenza tad-dikjarazzjonijiet biż-żejjed tat-tnaqqis fiż-żewġ perijodi partikolari fl-atti speċifikati. Jidher li bejn is-soċjetà appellata u l-Kummissarju kien hemm kuntatti personali u anke korrisondenza li jindika li s-soċjetà appellata kienet ressqet sottomissjonijiet fir-rigward tal-provisional statements li ntbagħtulha. ... Għandu jiġi osservat illi l-liġi ma tagħmilx distinzjoni jekk il-komunikazzjoni bejn it-taxpayer u l-Kummissarju ssirx fil-fażi ta' meta jinħarġu dawn il-provisional assessments jew invece wara li jiġu rimessi dawk finali. Jitnissel minn dan kollu illi jekk l-iskop tar-regolamenti hu dak li l-kwistjoni tkun preventivament, qabel l-appell lill-Bord, ingiebet a konjizzjoni tal-Kummissarju jistax raġonevolment jingħad li dan ma seħx f'dan il-każ u ma kienx hemm ukoll l-ipotesijiet traċcati fir-Regolament 13(2) tal-A.L. 16 tal-1999 (illum Partita 8(4) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta), ossija r-referenza tal-kwistjoni lill-Kummissarju ... u wkoll, li s-soċjetà ħassitha aggravata bir-risposta tal-Kummissarju ... u fis-sentenza fl-ismijiet **A.B. Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, Rik. Nru. 15/09** deciza fit-22 ta' Jannar, 2010, fejn osservat illi: il-Qorti lanqas ma tara illi għall-instawrazzjoni bl-appell tal-attività proċesswali quddiem il-Bord, kien hekk neċessarju jew inkombenti, fil-fattispeċi, illi s-soċjetà appellata tirreferi qabel xejn il-materja lill-Kummissarju meta dan kellu diġà l-konnoxxenza piena tal-eżistenza tal-atti tardivi da parti tas-soċjetà appellata u għal liema huwa ddetermina l-impożizzjoni tal-penali u tal-imgħaxijiet. Ĉertament illi bl-appell kif ifformulat mis-soċjetà appellata quddiem il-Bord, hu eskluż li l-Kummissarju seta' kien sorpriż, jew xort'oħra, ippreġudikat għal dik li hi garanzija ta' difiża, għaliex is-soċjetà appellata ma mxietx, fil-fehma tiegħu, mal-formaliżmu rigoruż tad-dettam tal-liġi. Fiż-żgur, imbagħad, dak l-istess formalizmu żejjed, rigwardat mill-ottika tal-Kostituzzjoni u tal-Konvenzjoni, ma kellux itellef lis-soċjetà appellata mill-invokazzjoni lill-Bord għat-tutela tad-dritt tagħha. In parenteżi, din il-Qorti għandha wkoll ir-riservi tagħha dwar kemm hu, kostituzzjonalment u konvenzjonalment aċċettabbli li dak l-istess dritt ta' appell*

jista' jiġi assoġġettat fit-termini tar-Regolament 16(2) (a) tal-Avviz Legali 16 tal-1999 għal potesta esklussiva tal-Kummissarju jekk għandu jaqbel, jew ma jaqbilx, li l-kwistjoni tiġi riferita lill-Bord.

Mill-atti proċesswali jirriżulta ferm evidenti li l-punt ċentrali tal-kwistjon posta quddiem it-Tribunal bir-referenza odjerna, u ċioe li d-dokumenti mitluba mill-Kummissarju kienu ġew kollha minnha sottomessi fl-istadju tal-investigazzjoni, kien ġia tqajjem mis-soċjetà Rikorrenti, quddiem il-Kummissarju fit-talba għar-Review tal-istejjem proviżorji.

*Fir-Rikors promutur (fn. 15 fol. 1 sa 4 tal-proċess) is-soċjetà Rikorrenti tippremetti u tesponi: illi l-intimat Kummissarju tat-Taxxi qed jittratta li l-esponenti m'għandhiex dritt li titlob reviżjoni tal-istejjem proviżorji għaliex skont hu japplikaw il-provvedimenti tal-artikolu 48(5) tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud ... Illi l-esponenti kienet talbet darbtejn estensjoni taż-żmien biex tipproduċi d-dokumentazzjoni mitluba u d-darbtejn is-Sur Bernard Attard ma oġġezzjonax. Illi rappreżentanti tal-esponenti ltaqgħu mas-Sur Bernard Attard sabiex jingħataw jiġi ċċarat l-informazzjoni neċessarja. Illi l-esponenti għaddiet din l-informazzjoni lill-Kummissarju tat-Taxxi tant illi meta rappreżentant tar-rikorrenti (is-Sur Lawrence Vella) mar id-dipartiment biex iħalli d-dokumentazzjoni, huwa kien ġie nformat minn uffiċjal ieħor li s-Sur Attard kien imsiefer fuq *honeymoon* u għalhekk id-dokumentazzjoni tħalliet mal-kollega tas-Sur Attard. Illi f'dawn iċ-ċirkostanzi ma jiskattax il-provvediment tal-artikolu 48(5) tal-Att tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud stante illi r-rikorrenti pprezentat id-dokumentazzjoni, dokumenti u konteġġi mitluba darbtejn, kemm lis-Sur Attard u kif ukoll lis-Sur Ellul u lis-Sinjorina Cordina, liema dokumentazzjoni għadha fil-pussess ta' dawn ir-rappreżentanti tal-Kummissarju tat-Taxxi.*

Dawn l-istess fatti – jew tal-inqas dawk rigwardanti s-sottomissjoni tad-dokumenti fl-istadju tal-investigazzjoni – kienu jiffurmaw il-bażi tat-talba tas-soċjetà Rikorrenti għar-Review tal-istejjem proviżorji maħruġa fil-konfront tagħha. Hemm hi fil-fatt ippremettiet illi: in essence these letters (21 in number) allege that we have not appropriately reported and provided you with the required documentation. This is incorrect since the papers you requested have been delivered by hand by the company's messenger a week before Easter to your office. It also happens that you were on leave that day and the set of documents have been given to your colleague. If you confirm that these documents have been misplace(d) by the Department, we have no problem to deliver another complete set immediately upon request. It is also evident that you allege that the records of the company and

respective tax documentation have not been properly kept and a number of provisional assessments have therefore been issued against the company. This is also incorrect and it is not clear why this conclusion has been reached since all returns and respective accounts and audits have been done in time and correctly (fn. 16 fol. 32 tal-proċess).

Mhux talli hekk talli mir-Review Report jirrizulta li dawn l-istess fatti ġew anke diskussi mar-Review Officers, rappreżentanti tal-Kummissarju tat-Taxxi, tant illi r-Review Officer Rachel Cordina osservat u rrimarkat: A meeting was held with the company's representative during which he provided VAT workings together with the purchases invoices for the periods under investigation. In the request for review the company indicated that the documents were provided at investigation stage by the company's messenger. This conflicts with the Department's assertion that the documents were not provided by the company. Approval was requested whether the provisions of article 48(5) of the VAT Act shall be invoked. (fn. 17 – Dok. 'H' a fol. 155 tal-proċess).

Minn dan kollu jirrizulta li mhux biss il-kwistjoni ċentrali posta quddiem it-Tribunal bir-referenza odjerna ġia tressqet quddiem il-Kummissarju tat-Taxxi qabel ġew istitwiti dawn il-proċeduri talli in verità d-deċiżjoni tal-Kummissarju hawn kontestata, ossia d-deċiżjoni komunikata lis-soċjetà Rikorrenti bl-ittra datata 21 ta' Ġunju, 2018, ma hija xejn għajr ir-risposta tal-Kummissarju għal dik l-istess kwistjoni, risposta fir-rigward ta' liema kjarment u bla dubju ta' xejn is-soċjetà Rikorrenti ħassitha aggravata, hekk kif rikjest mill-Partita 8(4)(ċ) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta, tant illi pproċediet bir-referenza odjerna.

Fid-dawl ta' dan kollu għalhekk ċertament ma jistax jingħad illi għaliex wara l-ittra tal-21 ta' Ġunju 2018 is-soċjetà Rikorrenti ma kkomunikatx mal-Kummissarju biex toġġezzjona għall-applikazzjoni tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta u mill-ġdid itteni l-pożizzjoni tagħha dwar id-dokumentazzjoni mitluba, komunikazzjoni li fil-fehma tat-Tribunal kienet, fiċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ, tkun għal kollox superfluwa u inutili, iżda pproċediet bl-istituzzjoni tal-proċeduri odjerni, il-Kummissarju ġie b'xi mod sorpriż jew ippreġudikat fid-difiża tiegħu għall-affermazzjonijiet u konsegwenti pretensjonijiet tal-imsemmija soċjetà issa avvanzati quddiem dan it-Tribunal.

Minn din l-ottika wkoll għalhekk ma jistax jingħad li l-proċeduri istitwiti mis-soċjetà Rikorrenti bir-Rikors ipprezentat fl-20 ta' Lulju, 2018 huma irriti u nulli u b'hekk legalment improponibbli.

Għal dawn ir-raġunijiet it-Tribunal jiċċhad l-eċċezzjoni tal-irritwalità u nullità u tal-improponibbiltà legali tal-proċeduri odjerni sollevata mill-Kummissarju tat-Taxxi u jordna l-proseguwiment tal-kawża.

It-Tribunal jirriserva li jagħti ġudizzju dwar l-ispejjeż finali fid-deċiżjoni tiegħu dwar dan il-każ.

A tenur tal-Partita 5(3) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta t-Tribunal jordna li kopja ta' din id-deċiżjoni tiġi komunikata lis-soċjetà Rikorrenti u lill-Kummissarju tat-Taxxi.

L-Appell

8. Fit-13 ta' Novembru, 2019 il-Kummissarju appellant ressaq l-appell tiegħu mis-sentenza appellata, fejn talab lil din il-Qorti sabiex,

"... jogħġobha tħassar u tirrevoka s-sentenza preliminari, u minflok, in vista tal-konsiderazzjonijiet imsemmija aktar 'il fuq f'dan l-umli appell, tgħaddi biex tiddisponi minn dan il-każ skont il-liġi u fl-aħjar interess tal-ġustizzja. Bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti appellanti."

9. Il-Kummissarju appellant qal li huwa ħass ruħu aggravat għaliex fil-fehma tiegħu t-Tribunal ma seta' qatt legalment u raġonevolment jiċċhad l-eċċezzjoni tan-nullità tal-appell u jordna l-proseguwiment tas-smiġħ tal-appell u dan minħabba f'dak li jipprovdi għalih il-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta, senjatament il-Partita 5(1) tad-IX Skeda tal-Kapitolu tal-liġi li tgħid:

"5(1) Referenza lit-Tribunal fuq kull kwistjoni msemmija fl-artikolu 44 ma tistax issir, sakemm ma tkunx tqajmet f'korrispondenza mal-Kummissarju u għandha ssir bil-mezz ta' rikors bil-miktub li fih ikun hemm imniżżla l-fatti kollha rilevanti għal dik il-kwistjoni u l-mod kif, fil-fehma tal-applikant, dik il-kwistjoni għandha tiġi deċiża."

10. L-appellant qal li f'dan il-każ jirrizulta li s-soċjetà appellata ma segwiet l-ebda waħda minn dawn id-dettami. Qal li f'dan il-każ l-appellata kienet għet notifikata biss bl-istejjem proviżorji u għalhekk ma kinux jissussistu l-presupposti dettati mil-liġi sabiex hija tkun tista' tappella *ai termini* tal-artikolu 43 tal-Kap. 406. Qal li għalhekk possibilment is-soċjetà appellata kien fadlilha għażla waħda, dik li tappella *ai termini* tal-artikolu 44 tal-Kap. 406. Qal però li anki hawn, minkejja dettami ċari dwar il-proċedura kif wieħed jista' jappella skont dan l-artikolu, il-proċedura utilizzata mis-soċjetà appellata hija monka u huwa ma rċieva l-ebda korrisondenza mingħandha qabel hija għazlet li tintavola l-appell. L-appellant qal li s-soċjetà appellata intavolat l-appell tagħha *ai termini* tal-artikolu 44 tal-Kap. 406, u d-dikjarazzjonijiet li għamlet ifissru li hija mhijiex qiegħda tikkontesta l-istejjem proviżorji li ġew notifikati lilha, imma appellat fuq punt ta' liġi. L-appellant qal li l-appell jiċċentra madwar il-pretensjoni tal-appellata li t-Tribunal għandu jirrevoka d-deċiżjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi sabiex il-proċess tar-*review* tal-istejjem proviżorji jkun jista' jitkompla, bl-iskop speċifiku li d-dokumentazzjoni pprovduta lill-Kummissarju tiġi kkunsidrata mir-Review Officers qabel kwalunkwe deċiżjoni tagħhom dwar l-istejjem proviżorji maħruġa.

11. L-appellant qal li l-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 hija ċara u ma tħalli ebda dubji dwar l-interpretazzjoni li l-leġiżlatur ried li tingħata, partikolarment dwar ir-rekwiziti meħtieġa u n-nuqqas ta' osservanza tagħhom, li fil-fehma tal-appellant m'għandhomx jitqiesu sempliciment bħala formalizmu esagerat.

Ir-Risposta tal-Appell

12. Fir-risposta tal-appell tagħha s-socjetà appellata eċċepiet li l-okkju kif referut mill-Kummissarju appellant huwa skorrett u dan għaliex hija intavolat ir-rikors promutur tagħha kontra l-Kummissarju tat-Taxxi u mhux kontra l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud. Kompliet tgħid li l-funzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud giet assorbita mill-Kummissarju tat-Taxxi u għalhekk illum dan ma teżistix. Qalet ukoll li d-deċiżjoni preliminari mogħtija mit-Tribunal għandha tigi kkonfermata stante li r-rikors tal-appell tal-Kummissarju appellant huwa bbażat fuq premessi żbaljati. L-appellata qalet li r-referenza t'appell li saret minnha lit-Tribunal hija msejsa fuq l-artikolu 44 tal-Kap. 406 u fuq l-ebda artikolu ieħor tal-liġi, u għalhekk kull riferiment li sar mill-appellant għal stejjem li ma ħarġux hija irrilevanti għall-proċeduri odjerni.

13. L-appellata spjegat li fil-21 ta' Ġunju, 2018, il-Kummissarju appellant kien infurmaha li r-*request for review* tagħha kienet giet miċhuda *ai termini* tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406, u kien għalhekk li hija interponiet talba għar-reviżjoni ta' din id-deċiżjoni quddiem it-Tribunal. Qalet li fir-rikors tagħha hija elenkat bl-aktar mod rigoruż iċ-ċirkostanzi u l-fatti kif seħħew mill-*punto di vista* tagħha, b'riferiment speċifiku għall-fatti rilevanti għall-appell odjern, imma qalet li l-komunikazzjoni mill-Kummissarju appellant inħarġet wara li kienet saret investigazzjoni mill-*Compliance and Investigations Directorate* fil-konfront tagħha. Qalet ukoll li f'April tal-2018 hija rċeviet wieħed u għoxrin (21) stima proviżorja li jkopru l-perijodu bejn l-1 ta' April, 2012 u t-30 ta' Ġunju, 2017, u ittra li tispjega dawn l-istejjem kif inħadmu. Qalet ukoll li kien wara li hija giet infurmata b'dawn l-istejjem proviżorji, li fil-11 ta' Mejju, 2018

hija talbet għal *review* tal-istejjem provizorji. Is-soċjetà appellata qalet li hija baġtet ittra bil-miktub fejn spjegat il-fatti kollha rilevanti u l-mod kif il-kwistjoni għandha tiġi deċiża. L-appellata qalet li l-Kummissarju appellant irrikonoxxa din il-korrispondenza li saret miegħu, u l-mod kif fil-fehma tal-appellata l-kwistjoni kellha tiġi deċiża, tant hu hekk li dan baġhat jinfurmaha li *r-request for review* tagħha ma kinitx qiegħda tintlaqa'. Qalet li minkejja dawn il-fatti kif spjegati, l-appellant qiegħed issa jgħid li ħassu aggravat għaliex fil-fehma tiegħu t-Tribunal ma seta' qatt legalment u raġonevolment jiċċhad l-eċċezzjoni tan-nullità tal-appell u jordna l-proseguwiment tas-smiġħ tal-appell, in vista ta' dak li tgħid il-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406.

14. Is-soċjetà appellata qalet li kuntrarjament għal dak li qed jingħad mill-appellant, hija ma intavolatx appell quddiem it-Tribunal dwar stejjem provizorji jew stejjem, iżda għamlet referenza *ai termini* tal-artikolu 44 tal-Kap. 406. Qalet li f'dawn iċ-ċirkostanzi ma jiskattax il-provvediment tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 għaliex is-soċjetà appellata kienet darbtejn ipprezentat lid-Dipartiment tat-Taxxi id-dokumentazzjoni, id-dokumenti u l-kontegġi mitluba. Qalet ukoll li hija diġà qajmet il-punti li ħassitha aggravata bihom bil-miktub mal-Kummissarju appellant, u dan min-naħa tiegħu rrikonoxxa li kien hemm din il-korrispondenza. Is-soċjetà appellata qalet li fil-fehma tagħha l-appell imressaq mill-appellant għandu jitqies li huwa irritu u null għaliex ġie intavolat inkorrettement mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, li illum legalment ma jeżistix, kif ukoll għaliex fil-fehma tagħha hija ssodisfat ir-rekwiziti legali kollha qabel intavolat il-proċeduri u għalhekk l-aggravji mressqa mill-appellant ma jregux.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

15. Il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju ewlieni mressaq mill-Kummissarju appellant, flimkien mas-sottomissjonijiet magħmula mis-soċjetà appellata fit-twegiba tagħha, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula mit-Tribunal fis-sentenza appellata. Is-soċjetà appellata ressqet quddiem it-Tribunal talba speċifika sabiex iħassar u jirrevoka d-deċiżjoni li ħa l-Kummissarju appellant fejn iddikjara u ddecieda li ma tistax issir reviżjoni tal-istejjem proviżorji maħruġa minnu.

16. Mill-provi jirriżulta li fl-2017 u l-2018 is-soċjetà appellata ntalbet tibgħat għadd ta' dokumenti lill-Kummissarju appellant bil-għan li titlesta investigazzjoni li kienet qiegħda ssir mid-Dipartiment tat-Taxxi fil-konfront tagħha. Jirriżulta wkoll li minkejja li dawn id-dokumenti ntbagħtu kif mitlub, wara li s-soċjetà appellata talbet estensjoni taż-żmien li fih dawn id-dokumenti kellhom jiġu pprezentati, għaliex l-*accountant* tagħha kien rikoverat l-isptar għal perijodu ta' żmien, il-Kummissarju appellant ħareġ għadd ta' stejjem proviżorji u nnotifika lis-soċjetà appellata bihom. Is-soċjetà appellata talbet li dawn l-istejjem jiġu riveduti għax ma kinitx qed taqbel magħhom, imma permezz ta' ittra tas-26 ta' Ġunju, 2018, hija giet infurmata li t-talba tagħha għal reviżjoni tal-istejjem ma gietx aċċettata skont l-artikolu 48(5) tal-Kap. 406. Kienet din id-deċiżjoni li l-istejjem maħruġa ma setgħux jiġu riveduti, li wassal biex is-soċjetà appellata tressaq talba quddiem it-Tribunal *ai termini* tal-artikolu 44 tal-Kap. 406.

17. Skont il-Kummissarju appellant, ir-rikors ipprezentat mis-soċjetà appellata quddiem it-Tribunal huwa irritu u null stante li hija naqset milli timxi mad-dettam tal-Kap. 406, senjatament mal-artikoli 43 u 44 u mal-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-imsemmi Att. Il-Kummissarju appellant qal ukoll li l-azzjoni tas-soċjetà appellata hija intempestiva, għaliex l-istejjem kienu għadhom ma għewx konkluzi min-naħa tiegħu. Imma s-soċjetà appellata speċifikat li l-kwistjoni tal-istejjem u jekk dawn inħargux mill-Kummissarju appellant ma tiffurmax parti mill-mertu tal-proċeduri istitwiti minnha, għaliex hija mhux l-istejjem qiegħda tikkontesta, imma l-fatt li l-Kummissarju appellant infurmaha li l-istejjem maħruġa minnu ma jistgħux jiġu riveduti. Il-Kummissarju appellant saħaq ukoll li l-proċedura adoperata mis-soċjetà appellata mhijiex dik korretta għaliex hija kellha tibgħat korrisondenza lilu u tispjega l-fatti kollha rilevanti bil-kitba qabel tiftaħ proċeduri quddiem it-Tribunal, u qabel ma s-soċjetà appellata tirrikorri għall-użu tal-proċedura kkontemplata bl-artikolu 44 tal-Kap. 406, hija kellha tottempera ruħha ma' dan ir-rekwiżit impost mil-liġi.

18. It-Tribunal fid-deċiżjoni tiegħu spjega li l-proċeduri quddiemu għew istitwiti mis-soċjetà appellata, bl-iskop li t-Tribunal jordna t-tħassir u r-revoka tad-deċiżjoni fejn il-Kummissarju appellat iddikjara u ddecieda li ma tistax issir reviżjoni tal-istejjem proviżorji, u minflok jordna t-tkomplija tar-reviżjoni tal-istejjem proviżorji abbażi tal-informazzjoni pprovduta mis-soċjetà appellata lill-Kummissarju appellant. It-Tribunal spjega li s-soċjetà appellata mhijiex tikkontesta hawnhekk l-istejjem proviżorji maħruġa fil-konfront tagħha, imma d-deċiżjoni tal-Kummissarju appellant li jiċhad it-talba tagħha għar-reviżjoni tal-istejjem. Essenzjalment is-soċjetà appellata qiegħda titlob li d-dokumenti

ppreżentati minnha jiġu kkonsidrat mir-*Review Officers*, qabel kwalunkwe deċiżjoni oħra li tista' tittieħed fil-konfront tagħha.

19. It-Tribunal qies ukoll li l-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406 tistipula li tista' ssir referenza lit-Tribunal dwar kull kwistjoni msemmija fl-artikolu 44 tal-Kap. 406, sakemm tkun preċeduta b'korrispondenza mibgħuta lill-Kummissarju appellant, permezz ta' rikors bil-miktub fejn ikun hemm imnizzla l-fatti kollha rilevanti għall-kwistjoni u l-mod kif il-kwistjoni għandha tiġi deċiża. Żied jgħid li l-legiżlatur ried li l-kwistjoni tiġi ventilata b'dan il-mod mill-parti li tħossha aggravata, qabel ma tiġi riferuta lit-Tribunal. Jirriżulta li s-soċjetà appellata infurmat lill-Kummissarju appellant li d-dokumentazzjoni mitluba minnu kienet ġiet ippreżentata minnha, u għalhekk il-kwistjoni ċentrali li hija ressqet quddiem it-Tribunal, kienet diġà tressqet quddiem il-Kummissarju appellant qabel ġew istitwiti l-proċeduri odjerni. It-Tribunal qies li minkejja li wara l-ittra li rċeviet fil-21 ta' Ġunju, 2018, is-soċjetà appellata ma reġgħetx oġġezzjonat mill-ġdid bil-miktub u pproċediet biex tistwixxi dawn il-proċeduri, b'daqshekk ma jistax jintqal li nħoloq xi preġudizzju għad-difiża tal-Kummissarju appellant, u għalhekk it-Tribunal iddeċieda li r-rikors tas-soċjetà appellata la huwa irritu u lanqas null.

L-aggravju ewlieni: [legalment u raġonevolment l-eċċezzjoni tan-nullità tal-appell ma setgħetx tiġi miċħuda mit-Tribunal]

20. L-appellant isostni li t-Tribunal ma setax legalment u raġonevolment jiċħad l-eċċezzjoni tan-nullità tal-appell u jordna l-prosegwiment tas-smiġħ, għaliex appell *ai termini* tal-artikolu 44 tal-Kap. 406 għandu josserva d-dettami proċedurali stretti imposti mil-legiżlatur. L-appellant qal li s-soċjetà appellata

għamlet użu minn proċedura monka għaliex huwa ma rċieva l-ebda korrisondenza qabel gie intavolat l-appell. Qal li s-soċjetà appellata qiegħda tippretendi li t-Tribunal jirrevoka d-deċiżjoni tiegħu sabiex il-proċess ta' *review* tal-istejjem proviżorji jkun jista' jitkompla, bl-iskop li d-dokumenti pprovduti mis-soċjetà appellata lill-Kummissarju appellant jiġu kkonsidrati mir-*Review Officers*. L-appellant qal li n-nuqqas ta' osservanza ta' dak li tipprovdni għalih l-Partita 5(1) tad-Disa' Skeda, jwassal għan-nullità tal-appell jew tat-talba.

21. Is-soċjetà appellata wiegħbet li in linea preliminari, l-okkju riferut mill-Kummissarju appellant mhuwiex korrett, stante li l-proċeduri istitwiti minnha quddiem it-Tribunal saru kontra l-Kummissarju tat-Taxxi u mhux kontra l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud. Qalet li l-funzjoni li kellu qabel l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, gie inkorporat fil-funzjonijiet tal-Kummissarju tat-Taxxa, u għalhekk il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud illum ma jeżistix.

22. Il-Qorti tqis li dan huwa appell minn sentenza *in parte* mogħtija mit-Tribunal, li ddeċieda li l-proċeduri istitwiti mis-soċjetà appellata għandhom ikompli jinstemgħu minnu. Kwantu għall-eċċezzjoni mressqa mis-soċjetà appellata dwar l-iżball ovvju fl-okkju, dan huwa żball li jista' jiġi kkorregut *ai termini* tal-artikolu 175(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta², u għalhekk il-Qorti qiegħda minn issa tordna li l-okkju għandu jiġi kkoregut sabiex ikun jirrifletti l-okkju tal-proċeduri istitwiti mis-soċjetà appellata quddiem it-Tribunal.

² L-art. 175(2) "Kull qorti fi grad ta' appell tista' wkoll tordna jew tippermetti, f'kull żmien sas-sentenza, li jissewwa kull żball fir-rikors li bihom ikun tressaq l-appell jew fit-twegiba, kif ukoll kull żball fl-isem tal-qorti li tkun tat is-sentenza appellata, jew f'dak tal-partijiet, jew fil-kwalità li fiha huma jidhru, jew fid-data tas-sentenza appellata."

23. Is-soċjetà appellata qalet ukoll li bħala fatt għandu jirriżulta li kien hemm korrisondenza bil-miktub mal-Kummissarju appellant, u għalhekk l-aggravju li fuqu huwa msejjes ir-rikors tal-appell tal-appellant m'għandux mis-sewwa. Il-Qorti tqis illi fil-fatt mill-provi jirriżulta li permezz ta' ittra mibgħuta mill-Kummissarju appellant fil-21 ta' Ġunju, 2018, dan kien informa lis-soċjetà appellata li t-talba tagħha għal revizjoni ma kinitx qiegħda tiġi aċċettata *ai termini* tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406, għaliex hija kienet naqset li tibgħat id-dokumentazzjoni u l-informazzjoni kollha mitluba. Is-soċjetà appellata ressqet rikors quddiem it-Tribunal b'talba speċifika għat-tħassir u r-revoka tad-deċiżjoni tal-appellant li ddikjara u ddecieda li l-istejjem provizorji ma jistgħux jiġu riveduti abbażi tal-informazzjoni pprovduta. Mill-provi jirriżulta li wara li s-soċjetà appellata kienet irċeviet 21 stima provizorja mingħand l-appellant, din kienet talbet għal revizjoni ta' dawn l-istejjem abbażi tal-informazzjoni u d-dokumentazzjoni pprovduta minnha, u l-Kummissarju appellant kien wegħibha li din it-talba tagħha ma kinitx ser tiġi milqugħa.

24. Mill-provi għalhekk jirriżulta li qabel ma s-soċjetà appellata istitwiet il-proċeduri quddiem it-Tribunal, din kienet qajmet il-lanjanza tagħha bil-miktub mal-Kummissarju appellant, u dan min-naħa tiegħu mhux biss irrikonoxxa li kien hemm din il-korrisondenza, iżda saħansitra anki infurmaha li kien qiegħed joġġezzjona għat-talbiet tagħha. Għaldaqstant il-Qorti qiegħda ssibha diffiċli tirrikonċilja l-aggravju mressaq mill-Kummissarju appellant mal-fatti kif irriżultaw f'dawn il-proċeduri, għaliex kien hemm korrisondenza bil-miktub fejn s-soċjetà appellata saħqet li l-istejjem provizorji maħruġa għandhom jiġu

riveduti abbażi tal-informazzjoni u d-dokumentazzjoni pprovduta minnha. Kien dan il-mod kif is-soċjetà appellata wriet li ma qablitx mad-deċiżjoni tal-appellant, u anki spjegat kif il-vertenza kellha tiġi riżolta. Ċertament li l-appellant ma jistax jgħid li kien hemm xi nuqqas proċedurali li minħabba fih huwa ma setax jipprezenta d-difiża tiegħu, jew li huwa b'xi mod ma kienx jaf bil-lanjanzi tas-soċjetà appellata qabel ġew istitwiti dawn il-proċeduri.

Huwa in vista ta' dawn il-konsiderazzjonijiet li din il-Qorti tqis li d-deċiżjoni tat-Tribunal hija korretta, u li r-rikors ipprezentat mis-soċjetà appellata quddiem it-Tribunal ma jistax jitqies li huwa irritu u null minħabba f'xi nuqqas proċedurali.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti qiegħda tiddeċiedi dwar l-appell tal-Kummissarju appellant billi tiċħdu, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha. Spejjeż tal-proċeduri quddiem it-Tribunal u ta' dan l-appell, għandhom jitħallsu mill-Kummissarju appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**